

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 80.785 van 9 juni 1999

A. 84.525/XIII-1164

In zake : **BASTIEN** Marguerite,
die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Serge BOSQUET, advocaat,
Lentestraat 45
1050 Brussel,

tegen :

de "**Radio-Télévision belge de la
Communauté française**", afgekort
als "**R.T.B.F.**",

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Eric LEMMENS, advocaat,
rue du Parc 79
4020 Luik.

**DE WND. VOORZITTER VAN DE XIIIe KAMER,
RECHTSPREKEND IN KORT GEDING,**

Gezien de op 4 juni 1999 door
Marguerite BASTIEN ingestelde vordering tot schorsing op
straffe van een dwangsom, met toepassing van de
procedure van uiterst dringende noodzakelijkheid, van de
tenuitvoerlegging van de door haar als volgt omschreven
handelingen :

"1° weigering om verzoekster zendtijd op televisie toe
te kennen en toe te laten tot debatten op televisie,
haar ter kennis gebracht op 1 juni 1999;

2° "reglement voor de kiescampagne met het oog op de
federale, gewestelijke en Europese verkiezingen van
13 juni 1999", op 7 mei 1999 door de verwerende

partij aan verzoekster ter kennis gebracht via een fax;

- 3° "reglement betreffende de toewijzing van de zendtijd in het kader van de verkiezingen op de radio, aan de partijen die niet tegelijkertijd in het Europese Parlement, in de Kamer van volksvertegenwoordigers, in de Senaat en in het Parlement van de Franse Gemeenschap vertegenwoordigd zijn, of die daarin geen enkele vertegenwoordiger hebben", op 7 mei 1999 aan verzoekster ter kennis gebracht via een fax;
- 4° het door de verwerende partij gemaakte onderscheid tussen de politieke partijen die tegelijkertijd in de Kamer, in de Senaat, in het Europese Parlement en in de Franse Gemeenschapsraad vertegenwoordigd zijn, en de overige politieke groeperingen, ongeacht of ze al dan niet in een of meer assemblees vertegenwoordigd zijn;
- 5° definitieve vastlegging van het zendrooster van de televisieuitzendingen voorafgaand aan de verkiezingen, waarvan verzoekster volledig is uitgesloten;
- 6° impliciete weigering om rekening te houden met de representativiteit voortvloeiend uit de definitieve aanvaarding van de kandidatenlijsten voor de Europese en andere verkiezingen (Senaat, Kamer van volksvertegenwoordigers en Gewesten) van 13 juni 1999";

Gelet op de beschikking van 4 juni 1999, waarvan aan de partijen kennis is gegeven en waarbij deze worden opgeroepen om te verschijnen op 7 juni 1999 om 9.30 uur;

Gehoord het verslag van de heer LEROY, staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. S. BOUQUET en Mr. E. RIQUIER, advocaten, die voor verzoekster verschijnen, en van Mr. E. LEMMENS, advocaat, die voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het eensluidend advies van de heer THIBAUT, auditeur bij de Raad van State;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig zijn voor het onderzoek van de vordering tot schorsing :

Op 15 februari 1999 heeft de raad van bestuur van de "Radio-Télévision belge de la Communauté française" (R.T.B.F.) het "Reglement voor de kiescampagne met het oog op de federale, gewestelijke en Europese verkiezingen van 13 juni 1999" aangenomen. In dat reglement staat onder meer het volgende :

" Ter wille van de duidelijkheid van de debatten en om een versnippering van die debatten te voorkomen, en aangezien de gewestelijke en federale lijsten pas op 17 en 22 mei officieel worden afgesloten, stelt de R.T.B.F. de debatten die zij, zowel op de radio als op TV zal organiseren voor de verkiezingen van 13 juni 1999, open voor de kandidaten van de Franstalige partijen van België die tegelijkertijd in de Kamer, in de Senaat, in het Parlement van de Franse Gemeenschap en in het Europese Parlement vertegenwoordigd zijn. Bovendien stelt de R.T.B.F. de radiozendtijd in het kader van de verkiezingen ter beschikking van de Franstalige partijen of groeperingen die niet in alle vergaderingen vertegenwoordigd zijn of daarin geen enkele vertegenwoordiger hebben op de data van de officiële afsluiting van de lijsten.

(...)

Met het oog op de verkiezingen van de federale Kamers, de Brusselse en de Waalse Gewestraad en het Europese Parlement, mogen de politieke partijen van de Franse taalgroep die tegelijkertijd in de Kamer, in de Senaat, in het Parlement van de Franse Gemeenschap en in het Europese Parlement vertegenwoordigd zijn, gebruik maken van de zendtijd die, zowel op de radio als op TV, in het kader van de verkiezingen ter beschikking wordt gesteld, volgens de nadere regels zoals bepaald in dit hoofdstuk.

Overeenkomstig de nadere regels die zijn vastgelegd in het als bijlage opgenomen reglement, zal de R.T.B.F. aan de Franstalige partijen of groeperingen die niet tegelijkertijd in het Europese

Parlement, in de Kamer van volksvertegenwoordigers, in de Senaat en in het Parlement van de Franse Gemeenschap vertegenwoordigd zijn, of daarin geen enkele vertegenwoordiger hebben, en die op de datum waarop de lijsten definitief worden vastgesteld, in een minimumaantal kiesarrondissementen lijsten indienen voor de verkiezing van één of meer van de vijf parlementen op 13 juni 1999, zendtijd voor één of twee verkiezingsspots toekennen op het eerste radionet, na de nieuwsberichten van 19.00 uur, voor zover die partijen en groeperingen, overeenkomstig artikel 3, § 1, van de wet van 16 juli 1973 waarbij de bescherming van de ideologische en filosofische strekkingen gewaarborgd wordt, de beginselen en de regels van de democratie aanvaarden en zich ernaar gedragen".

Op 15 februari 1999 heeft de R.T.B.F. het reglement voor de kiescampagne bekendgemaakt, en het dagblad "La Libre Belgique" heeft daaraan een artikel gewijd in zijn editie van 23 februari 1999 onder de titel "De R.T.B.F. heeft haar reglement voor de kiescampagne vastgesteld".

Op 11 april 1999 heeft verzoekster, medestichtster en voorzitter van de partij "Front Nouveau de Belgique", aan de R.T.B.F. het volgende geschreven :

" Ik wens gebruik te maken van de zendtijd van uw openbare omroep die op radio en televisie verleend wordt aan de kandidaten en aan de politieke groeperingen. Het blijkt te gaan om verkiezingsspots en debatten op televisie, alsook om verkiezingsspots op de radio.

Zou u me willen meedelen hoeveel zendtijd mij en mijn partij is toegekend, en hoe die zendtijd kan worden ingevuld ?

(...)

Wilt u me eveneens een kopie sturen van het reglement dat is aangenomen voor de verkiezingsperiode ? Zo niet, zou ik u dank weten indien u me zou meedelen op welke wettelijke of verordeningsbepaling u zich in dat verband baseert.

Mag ik u vragen mij, gelet op de spoed, snel te antwoorden ?

Voor de goede orde maan ik u echter aan om binnen 8 dagen op deze brief te antwoorden, dit wil zeggen vóór dinsdag 20 april 1999".

Op 15 april 1999 heeft de R.T.B.F. het volgende geantwoord aan verzoekster :

" De raad van bestuur van de R.T.B.F. heeft op zijn vergadering van 15 februari ll. de nadere regels vastgelegd betreffende de toegang tot de uitzendingen en de verkiezingsspot op de R.T.B.F. van de partijen die tegelijkertijd in het Europese Parlement, in de Kamer van volksvertegenwoordigers, in de Senaat en in het Parlement van de Franse Gemeenschap vertegenwoordigd zijn. Die regeling belangt u derhalve niet aan.

Tijdens diezelfde vergadering heeft de raad van bestuur eveneens beslist over het principe van toegang van de overige democratische partijen tot verkiezingsspot op de radio, volgens regels die nog nader moeten worden uitgewerkt, onverminderd artikel 7, § 1, van het decreet van 14 juli 1997 houdende het statuut van de R.T.B.F.

De nadere regels zullen wellicht vastgelegd worden op de vergadering van de raad van bestuur van 26 april e.k.

Zodra die aanvullende regels zijn aangenomen, kan u daar kennis van nemen zoals het u het best past".

De raad van bestuur van de R.T.B.F. heeft op maandag 26 april 1999 het reglement aangenomen "betreffende de toewijzing van de zendtijd in het kader van de verkiezingen op de radio, aan de partijen die niet tegelijkertijd in het Europese Parlement, in de Kamer van volksvertegenwoordigers, in de Senaat en in het Parlement van de Franse Gemeenschap vertegenwoordigd zijn, of die daarin geen enkele vertegenwoordiger hebben". Kort na de vergadering van 26 april 1999 heeft de raad van bestuur een persbericht verstuurd via het agentschap BELGA, waarin hij heeft meegedeeld dat zulk een reglement was opgesteld en hoe het reglement verkregen kon worden.

Op 5 mei 1999 schrijft verzoekster het volgende aan de administrateur-generaal van de R.T.B.F. :

" Eerlang bezorgen we u een opname op cassette met daarop een verkiezingsspot van twee minuten, bestemd voor de televisie.

Mag ik u vragen me, gelet op de spoed, per omgaande te bezorgen :

1° de beslissing d.d. 15 februari ll. van de raad van bestuur waarbij de nadere regels zijn vastgelegd betreffende de toegang tot de R.T.B.F. van de partijen die tegelijkertijd in het Europese Parlement, in de Kamer van volksvertegenwoordigers, in de Senaat en in het Parlement van de Franse Gemeenschap vertegenwoordigd zijn, een regeling die uit de aard der zaak, alleen al a contrario, alle partijen aanbelangt die aan de verkiezingen deelnemen;

2° de beslissing van de raad van bestuur, blijkbaar van 4 mei ll., waarbij de toegang van de overige partijen tot uw televisie- en radio-omroepen wordt geregeld.

Voor zover zulks nodig is, maan ik u, gelet op de spoed, bij aangetekende brief aan om (...).

Bij deze verzoek ik u tevens om toegang tot uw zenders voor verkiezingsspots, een verzoek waarop uw beslissing van 4 mei klaarblijkelijk betrekking heeft".

De administrateur-generaal van de R.T.B.F. heeft daarop op 7 mei 1999 per fax en per aangetekende brief het volgende geantwoord :

" Aansluitend op uw verzoek zend ik u bij dezen een kopie :

1. van het gecoördineerde reglement dat de raad van bestuur van de R.T.B.F. heeft aangenomen voor de verkiezingscampagne met het oog op de federale, gewestelijke en Europese verkiezingen van 13 juni 1999;
2. van het door de raad van bestuur van de R.T.B.F. aangenomen reglement betreffende de toewijzing van de zendtijd in het kader van de verkiezingen op de radio, aan de partijen die niet tegelijkertijd in het Europese Parlement, in de

Kamer van volksvertegenwoordigers, in de Senaat en in het Parlement van de Franse Gemeenschap vertegenwoordigd zijn, of die daarin geen enkele vertegenwoordiger hebben".

Op 19 mei 1999 laakt verzoekster in een brief aan de administrateur-generaal van de R.T.B.F. de haar op 7 mei toegezonden reglementen.

Op 27 mei 1999 bevestigt verzoekster schriftelijk aan de administrateur-generaal van de R.T.B.F. haar verzoek om zendtijd in het kader van de verkiezingen op de radio.

Op 28 mei 1999 wordt de verwerende partij door verzoekster gedagvaard vóór de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg te Brussel, rechtsprekend in kort geding; het dispositief van de dagvaarding luidt als volgt :

" Dat het verzoek ontvankelijk en gegrond wordt verklaard,

Dat de gedagvaarde partij verboden wordt haar beslissing of enig reglement toe te passen waardoor toegang tot televisie-uitzendingen voorafgaand aan de verkiezingen uitsluitend verleend wordt aan de partijen die reeds tegelijkertijd in het Europese Parlement, in de Kamer van volksvertegenwoordigers, in de Senaat en in het Parlement van de Franse Gemeenschap vertegenwoordigd zijn,

Dat de gedagvaarde partij veroordeeld wordt om aan de verzoekende partij 6 spots van 2 minuten rond 19.25 uur toe te kennen, om haar uit te nodigen om deel te nemen aan de uitzending 'Mise au point' van 6 juni 1999, om aan haar een uitzending van 40 minuten te wijden om 20 uur ('Un président face à la rédaction') en een reportage van 3 minuten, en om haar uit te nodigen op het 2 uur durende programma met de overige partijvoorzitters, dat alles op straffe van een dwangsom van 1 miljoen frank per vastgestelde omissie,

Dat de gedagvaarde partij veroordeeld wordt tot toekenning, aan de verzoekende partij, van 6 extra spots van 2 minuten, die uitgezonden moeten worden

omstreeks 19.25 uur, indien haar deelneming aan de uitzending 'Mise au point' en/of aan de 2 uur durende uitzending gewijd aan alle partijen samen niet meer mogelijk is omdat de uit te vaardigen beschikking zou zijn uitgesproken nadat de uitzendingen achter de rug zijn,

Dat de gedagvaarde partij veroordeeld wordt de verzoekende partij, binnen 24 uur na de uitspraak van de uit te vaardigen beschikking, mede te delen op welke dagen en op welk uur de voornoemde uitzendingen en spots geprogrammeerd zijn, op straffe van een dwangsom van 1 miljoen frank per dag vertraging,

Dat de gedagvaarde partij veroordeeld wordt tot de gedingkosten".

Die vordering is bij beschikking van 4 juni 1999 ontvankelijk doch ongegrond verklaard;

Overwegende dat tegen de bestreden "handelingen" vermeld onder de nummers 4°, 5° en 6° van de vordering tot schorsing geen annulatieberoep kan worden ingesteld; dat het ofwel voorbereidende handelingen betreft, ofwel hoofdarbeid die bijgedragen heeft tot de totstandkoming van de eerste drie bestreden handelingen; dat de vordering tot schorsing wat die handelingen betreft niet ontvankelijk is;

Overwegende dat de bestreden handelingen vermeld onder de nummers 2° en 3° volgens het verzoekschrift op 7 mei 1999 aan verzoekster ter kennis zijn gebracht; dat de procedure van uiterst dringende noodzakelijkheid, waarbij de rechten van verdediging en het onderzoek van de zaak tot het strikte minimum worden beperkt, uitzonderlijk moet blijven en alleen kan worden toegestaan wanneer het gevaar dat men via de schorsingsprocedure tracht af te wenden, zeer nabij is en op voorwaarde dat verzoeker alles in het werk heeft gesteld om de schade te voorkomen en de zaak zo snel mogelijk bij de Raad van State aanhangig te maken; dat in het onderhavige geval, zonder dat hoeft te worden onderzocht of, zoals de verwerende partij betoogt,

verzoekster tevoren reeds op de hoogte was van de precieze inhoud van de door haar bestreden handelingen, vastgesteld dient te worden dat ze zowat een maand voorbij heeft laten gaan alvorens een vordering tot schorsing in te stellen bij de Raad van State; dat de uiterst dringende noodzakelijkheid die ze aanvoert in haar vordering alleen te wijten is aan het gebrek aan naarstigheid van haar kant nadat ze volledig kennis had gekregen van de door haar gelaakte beslissingen; dat de vordering tot schorsing volgens de procedure van de uiterst dringende noodzakelijkheid wat het tweede en het derde onderwerp betreft niet ontvankelijk is;

Overwegende, wat de eerste bestreden handeling betreft, dat verzoekster bij brief van 15 april 1999 ervan in kennis is gesteld dat de nadere regels betreffende de toegang van de partijen die tegelijkertijd in het Europese Parlement, in de Kamer van volksvertegenwoordigers, in de Senaat en in het Parlement van de Franse Gemeenschap vertegenwoordigd zijn, tot de uitzendingen en spots in het kader van de verkiezingen, haar niet aanbelangden; dat ze op 19 mei 1999 meegedeeld heeft het niet eens te zijn met de genomen beslissingen waarbij haar de toegang tot de uitzendingen en spots in het kader van de verkiezingen werd geweigerd, en de verwerende partij aangemaand heeft haar toegang daartoe te verlenen; dat de dagvaarding d.d. 28 mei 1999 vóór de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg zitting houdend in kort geding onder meer gericht was tegen "de weigering, zelfs impliciet (...) om verzoekster toegang te verlenen tot de televisie" in het algemeen, en tot de "debatten", de "reportages" en "spots" in het bijzonder; dat de beslissing die bij deze vordering tot schorsing formeel wordt aangevochten, slechts de laatste vier regels beslaat van een brief van meer dan twee bladzijden die hoofdzakelijk gewijd is aan de weigering om haar toegang te verlenen tot de radio,

en zich aandient als de loutere bevestiging van de weigering die haar tevoren was ter kennis gebracht en waartegen vóór de voorzitter van de rechtbank van eerste aanleg een kort geding is ingesteld waarbij gevorderd werd dat de verwerende partij het verbod zou worden opgelegd die beslissing uit te voeren; dat het onderwerp van het kort geding en dat van de onderhavige vordering tot schorsing aldus volledig identiek zijn; dat ook de partijen dezelfde zijn;

Overwegende dat uit de vergelijking van de dagvaarding in kort geding en van de vordering tot schorsing blijkt dat de tot staving van de vordering tot schorsing aangevoerde middelen in wezen overeenstemmen met de argumenten aangebracht in de dagvaarding in kort geding; dat de twee vorderingen aldus hetzelfde geding betreffen;

Overwegende dat het gezag van gewijsde dat kleeft aan de beschikking die op 4 juni 1999 is uitgevaardigd in het geding waarmee die dagvaarding is ingeleid, eraan in de weg staat dat ditzelfde proces vóór de Raad van State wordt overgedaan; dat noch de omstandigheid dat tegen die beschikking hoger beroep kan worden ingesteld, een hoger beroep dat verzoekster op de terechtzitting van de Raad van State reeds aankondigt, noch de kritiek waartoe uit principieel oogpunt de overlapping van bevoegdheid die de facto bestaat tussen de Raad van State en de justitiële gerechten, aanleiding kan geven, kunnen primeren op de rechtsregel van openbare orde volgens welke het gewijsde alleen ter discussie kan worden gesteld door de regelmatige aanwending van de rechtsmiddelen die rechtens openstaan; dat de vordering tot schorsing niet ontvankelijk is,

B E S L U I T :

Artikel 1.

De vordering tot schorsing op straffe van een dwangsom met toepassing van de procedure van uiterst dringende noodzakelijkheid wordt afgewezen.

Artikel 2.

De kosten, bepaald op 7.000 frank, komen ten laste van verzoekster.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van de XIIIe kamer, rechtsprekend in kort geding, op negen juni 1900 negenennegentig door :

de Hr. LEROY,	staatsraad, wnd. voorzitter,
Mevr. MALCORPS,	griffier.

De Griffier,

De wnd. Voorzitter,

M.-Chr. MALCORPS.

M. LEROY.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.